

комуністичного режиму та маркери країни-агресора, а мовна девіантність навіть юридично нормативних назв свідчить про нагальну необхідність не тільки стимулювання державного регулятора до виконання покладених на нього функцій, а й встановлення поряд з обов'язковою юридичною й лінгвістичною експертизи назви на етапі реєстрації юридичної особи або об'єднання громадян.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про затвердження Вимог до написання найменування юридичної особи, її відокремленого підрозділу, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, крім організації профспілки: Наказ Міністерства юстиції України від 5 березня 2012р. № 368/5. Офіційний вісник України. 2012. №20.
2. Симоненко К. Дерусифікація товарів у продуктовому рітейлі. *RAU.UA*. URL: <https://rau.ua/novyni/netreba-zakaz-ua-derusifikacija/> (дата звернення 17.07.2023).
3. YouControl: онлайн-сервіс перевірки компаній: вебсайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/> (дата звернення 17.07.2023).

РОЗВИТОК СТІЙКОЇ МОТИВАЦІЇ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Мамчур Є. А.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Початок третього тисячоліття висуває нові вимоги до вчителя іноземної мови, котрий повинен мати належну академічну підготовку, вміти працювати інноваційно, бути здатним до формування в учнів духовних та морально-етичних цінностей, знання і шанобливого ставлення насамперед до рідної української мови і до мови іншого народу. Важливим аспектом фахової підготовки вчителя у ЗВО є вироблення стійкої позитивної мотивації студентів до формування особистісних професійно-ціннісних орієнтацій.

Найважливішим складником мотиваційної сфери людини є мотив. На думку І. Кучеренко, мотив – це «внутрішнє усвідомлене спонукання до навчальної діяльності, що поєднується з інтересом до майбутньої роботи [3, с. 85]». У науковій літературі виділяють різні види мотивів. Частково їх можна звести до двох великих груп: екстринсивні (зовнішні) та інтринсивні (внутрішні, процесуальні). Саме внутрішні мотиви безпосередньо пов'язані з процесом навчальної діяльності. За твердженням С. Занюка, «внутрішньою (процесуальною) мотивацією називають зумовленість поведінки факторами, безпосередньо не пов'язаними з впливом середовища й фізіологічними потребами організму. Процесуально-мотивована поведінка здійснюється заради себе самої, вона супроводжується почуттям радості, задоволенням від власної справи» [2, с. 98-99].

Навчання – це окремий вид діяльності, відповідно і навчальна мотивація є окремим видом мотивації особистості. В організації навчально-виховного процесу під час підготовки майбутнього вчителя іноземної мови важливу роль відіграє мотивація як рушійна сила поведінки людини: її спрямованість, характер,

емоції, здібності, діяльність і цінності. Мотивація – це сукупність складних, багаторівневих неоднорідних спонукань, що зумовлюють той чи інший вчинок, рішення, позицію, дію. Вивчення особистісної мотивації включає в себе потреби, мотиви, інтереси, ідеали, прагнення, настановлення, емоції, норми, цінності. Мотивація у навчально-педагогічному процесі – це система природних, соціальних і особистісних чинників, що спонукають до виконання вимог і рекомендацій викладача, активне включення у процес навчання, до зусиль, необхідних для подолання труднощів, реалізації власних здібностей, особистісного самовизначення, вибору життєво-суспільної цінності та громадянської позиції, визначення шляхів самовдосконалення й саморозвитку. І цінності при цьому виступають основою формування і розвитку професійно-ціннісних орієнтацій студента, мотивують діяльність і поведінку, усвідомлення ним загальнолюдських ідеалів та цінностей педагогічної діяльності.

Безсумнівно, що створення позитивної мотивації у майбутніх учителів іноземної мови до професійної діяльності – це процес особистісно орієнтований, спрямований на мотиваційну сферу поведінки молодої людини, проникненням у внутрішній план її дій. Сформованість особистості вчителя іноземної мови є результатом функціонування в умовах педагогічної діяльності, яка визначає його загальну спрямованість, мотивацію, цілі, завдання, особливості фахової діяльності. Важливу роль відіграють професійно-ціннісні орієнтації майбутнього фахівця, а саме: суспільна значущість та престижність праці вчителя, її творчий характер, широке коло спілкування, любов до дітей, постійна необхідність у самоосвіті. У життєвому самовизначенні людина вибудовує певну систему смислів, смислове поле або внутрішній смисловий простір. Два процеси – осмислення (наділення цінностей сутністю) та усвідомлення (формування сутностей у цінності), поєднуючись, утворюють простір суб'єктивності людини.

У практиці застосовуються різноманітні способи діагностування мотивів навчання – анкети, спостереження за студентами, співбесіди та ін. Як наука, так і практика засвідчують, що студенти схильні до самопізнання, самоаналізу та самовдосконалення, тому в них доцільно розвивати інтелектуальну саморегуляцію, усвідомлене управління своїми діями, системою суспільних цінностей, функціональними станами. Без професійного втручання педагога-викладача ці явища розвиваються стихійно, що суперечить управлінським функціям дидактичного процесу. У зв'язку з цим навчальна діяльність студентів організовується таким чином, щоб вони виконували вмотивовані дії з навчальним матеріалом для вирішення фахово орієнтованих комунікативних завдань, співвіднесених з ієрархією особистісних цінностей, спрямованих на досягнення життєдіяльнісних цілей та намірів згідно з вимогами до професії майбутнього вчителя.

Важливу роль у процесі мотивації відіграє пізнавальний інтерес, який є однією з головних умов ефективності навчання та його організаційних форм. Вчені (В. Галузяк, М. Сметанський, В. Шахов) переконливо виділяють такі педагогічні умови успішного формування пізнавального інтересу: залучення студентів до самостійного пошуку і набуття нових знань; різноманітна навчально-виховна

діяльність; яскравість та емоційність навчального матеріалу, створення творчої взаємодії учасників для обговорення певної цінності; інтерес до навчальної діяльності студентів має підкріплюватись постійними перевітками й оцінюваннями [1, с. 108].

Значимо, що соціально-культурні потреби, духовний світ студента, його життєві інтереси, цінності, мотиви – це підґрунтя, яке визначає безпосереднє осмислення дійсності, професійну спрямованість вивчення дисциплін соціально-гуманітарного циклу з метою формування професійно-ціннісних орієнтацій майбутніх учителів іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Галузьяк В., Сметанський В., Шахов В. Педагогіка. Вінниця. 2006. 400 с.
2. Занюк С. Психологія мотивації: навч. посіб. Київ. 2002. 304 с.
3. Кучеренко І. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови : монографія. Умань. 2014. 410 с.

ГОЛОДОМОР ЯК СУБТЕМА В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Ніколаснко В. М.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української літератури
Запорізького національного університету*

В українській історичній літературі однією з актуальних тем є тема Голодомору, яка в силу об'єктивних обставин належно не була артикульована свого часу. Однак сказати, що трагедію нації, яка припала на 1932–1933 роки, митці ігнорували, не можна. Адже твори української бібліотеки про Великий голод (роман У. Самчука “Марія”, оповідання О. Любченка “Кострига” (1933), поема Ю. Клена “Прокляті роки” (1937), О. Коржа “Степова доля” (1940), І. Качуровського “Село в безодні” (1960), М. Руденка “Хрест” (1976), Н. Баклай “Лубни” (2008); оповіданнями Н. Ауски “Голодоморня” (1993), Р. Наваковича “Остання Паска” (2013); повістями Т. Осьмачки “План до двору” (1950), О. Мак “Камінь під косою” (1973), А. Дімарова “На коні і під конем” (1973), Є. Гуцала “Сльози Божої Матері” (1990); романами В. Барки “Жовтий князь” (1961), В. Гроссмана “Все тече” (1963), В. Бедзика “Гіпсова лялька” (1989), В. Захарченка “Довгі присмерки” (2002), Л. Кононовича “Тема для медитації” (2005), Р. Рижки “Лани людоджерів” (2008), О. Мотилія “Солодкий сніг” (2013), Н. Доляк “Чорна” засвідчують інтерес місцевого середовища до рецепції цієї теми. Тож репрезентація її в художній літературі постає не лише у різноманітних і різножанрових творах, а й різнорівнево: на рівні теми, що пронизує весь твір, так і на рівні субтеми, котра є елементом теми, що працює на реалізацію тощо.

Предметом нашої уваги буде субтема Голодомору, яка є важливим аспектом цілісного наукового осмислення теми вбивства голодом у 1932–1933 роках у